

Kerkdienst 6 januari 2019, Drie Koningen, Westervoort

voorganger Mirjam Verschure

Lieve gemeente

De drie koningen vond ik heel mooi in het kerststalletje vroeger bij ons thuis: ze hadden mooie gewaden aan, en er zat een donkere man bij. De rest was allemaal zo blank als de meeste van ons zijn, wat natuurlijk zeer onwaarschijnlijk is geweest, maar goed. Deze koningen met hun geschenken in de hand zittend op kamelen, waren ook een beetje zielig, want ze stonden in de vensterbank en kwamen bij ons nooit in de stal aan, want voordat het 6 januari was, was de kerstboom inclusief stal allang weer opgeruimd.

Het verhaal dat we vanmorgen lazen, ken ik als het verhaal van de 'Drie koningen', wat nergens op slaat, want het verhaal heeft het over twee koningen: namelijk koning Herodes en de pasgeboren koning Jezus. De drie heren die koningen genoemd zijn in de loop van de tijd zijn magiërs uit het Oosten. In het Grieks staat er [magoi], kun je ook wel met wijzen vertalen. Er wordt een ander woord gebruikt voor koning Herodes en de pasgeboren koning Jezus, daar staat Basileus in de grondtekst. En dan hebben de magiërs ook nog namen gekregen: in het Grieks waren dat Apellius, Amerius en Damascus, in het Hebreeuws: Galgalat, Malgalat en Sarathin, maar ze zijn bekend geworden onder hun Perzische namen maar dan in de Latijnse vorm: Caspar, Melchior en Balthasar.

Oftewel: we weten niet hoe ze geheten hebben, het waren geen koningen en we weten zelfs niet of het er drie waren. Er staat nergens in Matteus hoeveel magiërs er uit het oosten kwamen. Drie is afgeleid van de drie geschenken die ze meenemen: goud, wierook en mirre, maar we weten helemaal niet of die drie geschenken door drie wijzen gegeven werden of door twee of door acht... Het staat er niet in en de andere drie evangelisten hebben dit verhaal überhaupt niet opgenomen in hun tekst. Tot zover de drie koningen...

We gaan dus met de magiërs of wijzen verder. Deze wijzen hebben blijkbaar verstand van de sterren. Nu hebben ze wel een heel bijzondere ster gezien en ze weten ook wat dat betekent: er is een kind geboren, de pasgeboren koning van de Joden. Dus ze gaan die ster achterna. Kunt u het nog volgen? Dit klinkt erg onwaarschijnlijk toch? Wist u dat het nog steeds gebeurt? Dit verhaal kreeg voor mij een nieuwe betekenis toen ik de biografie van de Dalai Lama las. Ze hebben hem, de 14^e Dalai Lama, de reïncarnatie van de 13^e op een bijzondere wijze gevonden: belangrijke Tibetaans lama's, geestelijken, gingen een aantal jaar na het overlijden van de 13^e Dalai Lama op zoek naar een pasgeboren kind, een jonge jongen. Ze volgden daarbij een visioen. Een van de Lama's zag in een meditatie de heuvels van het oosten van Tibet. Ook zag hij een klooster voor zijn ogen en een dorpje met een huis met aparte dakpannen. Dat was het enige en ze gingen er op uit! Dat lijkt wel heel veel op het verhaal uit de Bijbel, zoals we dat vanmorgen lazen, toch?! Het kind dat de lama's vonden in het huis met de bijzondere dakpannen was slechts een paar jaar oud en wist meteen te vertellen wie de man was die hun huis betrad ook al had hij hem nog nooit gezien. Dit was een man geweest die nauw had samengewerkt met de 13^e Dalai Lama. Deze lama's namen net als de wijzen uit het oosten geschenken voor het kind mee. Ze hadden attributen bij zich, die hem voor werden gehouden, dus bijvoorbeeld twee gebedssnoeren, waaruit de kleine jongen die

van de 13^e Dalai Lama moest kiezen. Wat hem ook werd voorgeschoteld, hij koos het goede. En daarmee wisten ze: eens zal deze jonge jongen onze leider zijn. Een wonderlijk verhaal, en of je er nu in gelooft of niet dat deze jongen de reïncarnatie van de 13^e Dalai Lama was, er zijn in het oosten mensen die met niets meer dan een visioen een kind gaan zoeken.

Herodes schrok ervan. Magiërs die vragen naar de pasgeboren koning van de Joden. Is er iemand anders die mij van de troon komt stoten dan? En deze reactie is heel begrijpelijk. Dat hij later alle jongetjes die in die omtrek rond dezelfde tijd geboren zijn om laat brengen is niet te begrijpen, maar dat hij geschrokken is, dat valt wel te snappen. Dat is heel menselijk. Als je een leidinggevende bent en er komt iemand op jouw afdeling te werken, die in rap tempo super populair wordt en het gezag naar zich toe trekt, krijgen de meeste mensen het wel benauwd, bang dat hun eigen positie op het spel staat. En dat hoeft niet over leiderschap en macht te gaan. Ditzelfde kan ook gebeuren als mensen in je buurt altijd naar jou toe komen als er iets georganiseerd moet worden, totdat er een nieuwe buurvrouw in de straat komt wonen, die als van nature de organisatie van het volgende buurtfeestje naar zich toe trekt. Of je broer krijgt een nieuwe partner en ineens bepaalt zij waar het familieweekend wordt gehouden, terwijl jij als oudste van het gezin dat altijd deed... Ik noem maar even wat voorbeelden op. Het kan zomaar zijn dat je dan een tikkie jaloers wordt en het liefst iemand een kopje kleiner zou maken of in ieder geval er voor wil zorgen dat de ander een toontje lager zingt, want tegenwoordig zijn we gelukkig wel zo beschaafd dat er geen concurrenten gedood hoeven te worden. Maar een beetje stoken in de buurt, of gaan roddelen achter de rug van de nieuwe leider om, dat wil nog wel eens gebeuren om de eigen positie te verstevigen. Het is moeilijk om te aanvaarden dat een ander meer geliefd wordt.

De wijzen in het Bijbelverhaal hebben daar geen last van. Terwijl ze daar wel last van hadden kunnen hebben: er komt iemand die wellicht wijzer is dan deze heren bij elkaar... Maar zij laten zich niet leiden door jaloezie, ze brengen juist geschenken naar dit kind, eren het en beschermen het door niet naar Herodes terug te keren.

En dat is niet altijd even makkelijk. Peter en ik hebben vorig jaar een opleiding afgerond tot mediums. Het is fantastisch dat we dat samen konden doen, samen er naar toe, samen oefenen buiten de opleiding om, samen de boeken bespreken die we moesten lezen, samen mediteren. Maar soms was het natuurlijk ook lastig. Want als we een lesdag hadden gehad en de een had een fantastische dag gehad, waarbij alles goed ging en de ander had een dag gehad, waarbij niets lukte en we stapten dan samen in de auto om terug naar huis te gaan, dan moesten we echt wel eens ons best doen om vertrouwen te houden in onszelf en niet jaloers op die ander te zijn, maar juist blij dat het bij die ander wel goed ging.

Aan die jaloezie kun je voorbij gaan door je doel of je ideaal voor ogen te houden en jezelf niet zo verschrikkelijk belangrijk te vinden. Als we bleven zien dat het fantastisch is dat we konden ervaren dat onze lieve overledenen er nog steeds zijn, dan maakt het niet uit wie het contact maakte. Op je werk gaat het erom dat het werk, dat de doelen gehaald worden, en het maakt niet uit met welke kapitein op het schip dat gebeurt. In de buurt gaat het om de saamhorigheid op een feestje en dan maakt het niet uit door wie het georganiseerd is. De magiërs die bij Jezus komen vinden het

fantastisch dat God zich laat kennen in een kind. Daar ging en gaat het nog steeds om, dat God onder ons is komen wonen en dan maakt het niet uit in welk huis Jezus ooit geboren is. Maar wat is het fijn dat hij geboren is en dat we nog altijd van zijn wijsheid mogen leren. Amen.